Bergen op Zoom

Halverwege wereldsteden

Implementatie Riool- en waterzorgheffing gemeente Bergen op Zoom

07-09-2023

Gemeente Bergen op Zoom

Agenda

- Aanleiding
- Drie VNG-modellen
- Werkgroep rioolheffing BWB
- Beoordeling heffingsmaatstaven
- Motivering vastleggen
- Profijthebber betaalt
- Drie VNG-modellen en tarieven
- Standpunt College VNG-modellen
- Naslagwerk: Verbreding heffingsplichtigen

Gemeente Bergen op Zoom

Aanleiding

Nieuwe modelverordening Riool- en waterzorgheffing (VNG)

- Aard blijft de gemeentelijke watertaken
- Kernboodschap: Adequate uitvoering zorgplichten is een collectief goed (alle percelen hebben profijt en kunnen niet worden uitgesloten)
- Geen rioolaansluiting meer vereist om de leges te mogen heffen

Huidige heffing betreft gebruikersheffing, vast bedrag per rioolaansluiting en voor grootverbruikers (>1.000m³) per m³ afgevoerd water.

Gemeente Bergen op Zoom

Drie verschillende varianten (VNG)

1. **Vast bedrag:** voor eigenarendeel en gebruikersdeel + optie drinkwateraansluiting

2. **Waarde in het economisch verkeer:** optie woning/ niet-woning, gebruikersdeel/ eigenarendeel, percentage/ waardenklassen (WOZ)

3. **Waterafvoer/-verbruik:** vast bedrag eigenarendeel + optie drinkwateraansluiting/ gebruikersdeel + optie waterverbruik

Werkgroep rioolheffing BWB

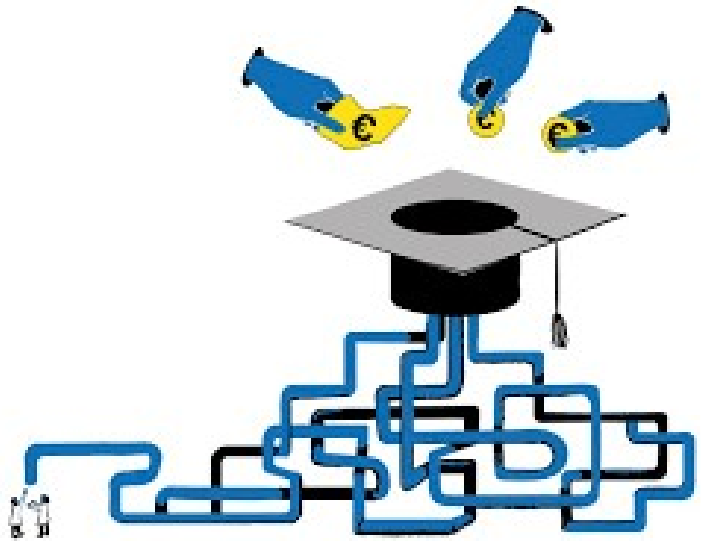
- Vanuit werkgroep zijn de keuzemogelijkheden verkend
- Voorkeursvariant: 3.2: **Waterverbruik** en vast bedrag
  (*voorzetting huidige gebruikersheffing met toevoeging eigenarendeel*)
- Keuze gemeente blijft autonoom, keuzes moeten te onderbouwen zijn !

Gemeente Bergen op Zoom

Beoordeling heffingsmaatstaven

Doel: doeltreffende belasting voor bekostiging gemeentelijke watertaken (€ 13,5 mln)

- De kostenveroorzaker of profijthebber betaalt (nader toegelicht)
- Perceptiekosten
- Uitvoerbaarheid van de heffing
- Stabiliteit van inkomsten

Motivering vastleggen

Betrekken percelen of vrijstellen vastleggen:

- *In raadsvoorstel verordening rioolheffing/omgevingsplan/GRP*
- *Geen sprake zijn van willekeurige of onredelijke heffing zoals het algemeen rechtsbeginsel, het gelijkheidsbeginsel.*
- *Vrijstelling moet objectief te rechtvaardigen zijn.*
- *Vanuit kostenverhaal beperkt of geen belang aanwezig is, is vrijstelling te motiveren*
- *Zonder vrijstelling worden percelen belast met rioolheffing.*

Kostenveroorzaker of profijthebber betaald

Watertaken grofweg opgesplitst in twee delen (juridisch mogelijk):

1. Inzamelen en transport stedelijk afvalwater:
   Aanslag: drinkwaterverbruik, vast bedrag per aansluiting, gezinssamenstelling of een combinatie ervan
2. Beheer afvloeiend hemel- en grondwater:
   Aanslag: WOZ-waarde, bebouwd oppervlak, afvoerend verhard oppervlak, perceel grote etc.

Afzonderlijke kostentoedeling absolute noodzaak en ook weer niet goed mogelijk
(*Voorbeeld: afkoppelen van een gemengd riool, vegen)*

- *(Afval)waterhuishouding en de zorgplichten zijn met elkaar verweven*
- *Slechte uitvoerbaarheid en veel administratie.*
- *Ontstaan veel verdeelsleutels, complexiteit neemt toe en kans op fouten.*
- *Komt doeltreffendheid belasting niet ten goede.*

Drie VNG-modellen en tarieven

Beoordeling:
- Kostenveroorzaker betaalt
- Perceptiekosten
- Uitvoerbaarheid
- Stabiliteit van inkomsten

Modellen		Verdeling	Aantal	Tarief	Toelichting
Huidige heffing		Huishoudens (W + NW): Waterverbruik (groot)	32.924 3.254.561	€ 351,43 € 0,85/m³	
Vast bedrag	1.1	Woningen (gebr): Niet woningen	30.597 2.327	€ 415,61 € 415,61	Per perceel *Geen waterverbruik (groot) daardoor tarief hoger*
	1.2	Woningen (eig + gebr): Niet woningen (eig + gebr) NW zonder drinkwater	61.194 4.654 0	€ 204,64 € 204,64 € 102,00	Wel of geen drinkwateraansluiting *Waterverbruik (groot) niet belast qua volume* *Kwijtschelding halveert door opvoeren eigenaar*
Waarde economisch verkeer	2.1	Woningen (gebr): Niet woningen:	€ 7.696.796 € 1.779.269	0,14440% 0,14440%	Percentage (WOZ) *Geen waterverbruik* *Afhankelijk van ontwikkeling WOZ (ook 2.2, 2.3)*
	2.2	Woningen: € 0-250/k (eig): € >250/k Niet woningen: € 0-250/k (eig): € >250/k	€ 3.666.293 € 4.030.503 € 184.302 € 1.594.967	0,12220% 0,15960% 0,12220% 0,15960%	Percentage naar waardeklassen (max 3) *geen waterverbruik, klasse scheiding moeilijk te onderbouwen, veel verdeelsleutels, mogelijkheid lastenverdeling duurdere objecten (ook 2.3)*
	2.3	Woningen: € 0-250/k (eig): € >250/k Niet woningen: € 0-250/k (eig): € >250/k	19.920 10.677 1.274 1.053	€ 385,61 € 469,80 € 385,61 € 469,80	Vast bedrag per waardeklassen (max 3) *stabieler tarief*

Drie VNG-modellen en tarieven

Beoordeling:
- Kostenveroorzaker betaal
- Perceptiekosten
- Uitvoerbaarheid
- Stabiliteit van inkomsten

Modellen		Verdeling	Aantal	Tarief	Toelichting
Huidige heffing		Huishoudens: Waterverbruik (groot)	32.924 3.254.561	€ 351,43 € 0,85 /m³	
Waterafvoer/-verbruik	3.1	Woningen (gebr): Niet woningen (NW) NW zonder drinkwater	30.597 2.327 0	€ 415,61 € 415,61 € 207,81	Vast bedrag perceel + vast bedrag naar drinkwateraansluiting
	3.2	Woningen (gebr): Niet woningen (NW) NW zonder drinkwater Waterverbruik woningen Waterverbruik bedrijven	30.597 2.327 0 0 m³ 3.254.561 m³	€ 351,43 € 351,43 € 207,81 € 0,85 € 0,85	Vast bedrag + waterverbruik *waterverbruik woningen is op dit moment niet te achterhalen, boven reguliergebruik heffen >1.000 m³*

Gemeente Bergen op Zoom

Standpunt College VNG-modellen

Beoordeling:
- Kostenveroorzaker betaalt
- Perceptiekosten
- Uitvoerbaarheid
- Stabiliteit van inkomsten

Modellen	Verdeling	Aantal	Tarief	Toelichting
Huidige heffing	Huishoudens: Waterverbruik (groot)	32.924 3.254.561	€ 351,43 € 0,85 /m³	
Waterafvoer/-verbruik 3.2	Woningen (gebr): Niet woningen (NW) Waterverbruik bedrijven	30.831 2.327 3.254.561	€ 348,95 € 348,95 € 0,85	Vast bedrag + waterverbruik boven reguliergebruik heffen >1.000 m³

Keuzemogelijkheid:			Voorstel	Voor:	Tegen:
1	Splitsen gebruikers- en eigenarendeel:	- Alleen gebruikersdeel	JA	- Conform huidige heffing, weinig verandering	- Geen
		- Gebruikers- en eigenarendeel	NEE	- Eigenaar is profijthebber, vermindering kwijtschelding +/- €450/k	- Eigenarendeel wordt in huur verrekend richting gebruiker, kosten vermindering kwijtschelding wordt verlegd naar eigenaar
2	Geografische afbakening:	Bebouwde komgrens aanbrengen	NEE	Mogelijkheid alle percelen bebouwde komgrens te betrekken	Meer verdeelsleutels in heffing, wordt geen aansluiting gezocht bij WOZ-regelgeving, gebiedsaanwijzing benodigd
3a	Toevoegen extra percelen:	Betrekken nuts objecten (234st)	JA	Groot profijthebber	Heffing wordt verrekend richting klant
3b		Betrekken garageboxen (3.436 st)	NEE	Vergroot heffingseenheden met 3462st ≈ €17 (½ heffing opleggen)	Grenst vaak aan privaatterrein, geen verschil met inpandige garage
3c		Betrekken cultuur- en natuurpercelen	NEE	Vergroting heffingseenheden ondanks zeer beperkt belang vanuit kostenverhaal	Geen profijt te onderbouwen, draagt niet bij aan de instandhouding en ontwikkeling, rolscheiding gemeente en waterschap
4	Grootverbruikers >1.000 m³:	- Op basis van afgevoerd water	JA	- Conform huidige heffingsgrondslag, eenvoudig in uitvoering	- Geen
		- Op basis van meten lozing	NEE	- Geen verschil van 290.000 m³	- Slechts 8 bedrijven die meten, verplicht om voorschriften op te nemen

Naslagwerk:
Verbreding heffingsplichtigen

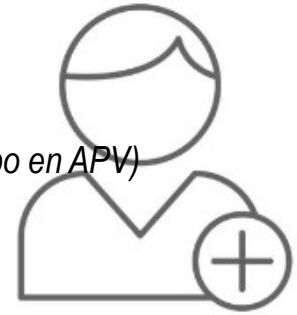
Beoordeling:
- Kostenveroorzaker betaalt
- Perceptiekosten
- Uitvoerbaarheid
- Stabiliteit van inkomsten

Keuzemogelijkheden:

1. Naast gebruikersdeel (huidig) ook eigenarendeel betrekken:
   - *Eis (in)direct afvoeren op de riolering is losgelaten.*
   - *Vermindering kwijtschelding/ oninbaar (huidig niveau* € 900/k, met eigenarendeel +/- € 450/k)
   - *Stadlander: +/- 8.641 rioolaansluitingen, helft huidige rioolheffing* € 170,60 = € 1.474/k per jaar

     Huurtoeslaggrens € 763,47/mnd + € 170,60/jr = 1,86 % huurverhoging (maximale grens ligt op 2,3% per jaar)
   - ***Ambtelijk advies**: Alleen gebruikersdeel betrekken conform huidige heffing. Het eigenarendeel wordt uiteindelijk weer verrekend richting gebruikers*

2. Onderscheid bebouwde kom en buitengebied
   - *Binnen de bebouwde kom profijt maatregelen beter te motiveren*
   - *Buitengebied waterschap voornamelijk verantwoording (rolscheiding)*
   - *Geen eenduidige bebouwde komgrens gedefinieerd in de wetgeving (wet natuurbescherming, Wegenverkeerswet, Wabo en APV)*
   - ***Ambtelijk advies**: Onderscheid niet aanbrengen ivm beperken aantal verdeelsleutels*

Naslagwerk:
Verbreding heffingsplichtigen

Beoordeling:
- Kostenveroorzaker betaalt
- Perceptiekosten
- Uitvoerbaarheid
- Stabiliteit van inkomsten

Keuzemogelijkheden:

3. Toevoegen extra percelen:

Voor perceel aansluiting gezocht bij het woz-object

a. *234 nuts objecten*, ***Ambtelijk advies:*** *Betrekken in heffing gezien groot profijt goede naleving gemeentelijke watertaken*

b. *3.436 st garageboxen*, ***Ambtelijk advies:*** *Vrijstellen in heffing, liggen vaak aan privaatterrein, geen verschil met woning met inpandige garage*

c. Cultuurgronden en natuurterreinen

- *Vanuit gemeentelijke watertaken is geen substantieel profijt te onderbouwen*
- *Extra opleggen van een heffing draagt niet bij aan de instandhouding en ontwikkeling van deze percelen*
- *Deze mogelijkheid speelt bij alle drie de modellen (VNG), motivering vastleggen*
- ***Ambtelijk advies:*** *Vrijstellen in heffing, geen substantieel profijt te onderbouwen*

Naslagwerk: Verbreding heffingsplichtigen

Beoordeling:
- Kostenveroorzaker betaalt
- Perceptiekosten
- Uitvoerbaarheid
- Stabiliteit van inkomsten

Keuzemogelijkheden:

4. Grootverbruikers BoZ (73 st, 3.254.561 m³)

- *Huidig: meer dan 1.000 m³ lozen op basis van **afgevoerd water***

  (aftrek: >3.000 m³ niet geloosd of ≥20% ingenomen water niet heeft geloosd)

  Grondslag: ingenomen leidingwater + eventueel pompinstallatie met watermeter of bedrijfsuren
- *Waterschap: grondslag aantal vervuilingseenheden van zuurstofbindende en andere stoffen.*
  - *7 bedrijven: meetinrichting voor debietopname (zie tabel)*
  - *1* bedrijf: inschatting op basis van een meetweek*
  - *Overige bedrijven: tabelbedrijf: vervuilingseenheden*

    (klasse 1-15 mb.t. zuurstofverbruik <1.000m³) per m³ waterinnamen

	Afgevoerd water	Meetinrichting	Verschil
1	1.140.000	1.310.707	+ 170.707
2	1.094.430	1.108.228	+ 13.798
3	93.162	69.647	- 23.515
4	73.124	226.098	+ 152.974
5	27.874	19.139	- 8.735
6	18.814	22.072	+ 3.258
7	13.367	14.584	+ 1.217
8*	53.610	34.310	-19.300
Totaal	2.514.381 m³	2.804.785 m³	+290.404 m³

- *Verplicht: voorschriften opnemen voor meting (definitiebepalingen, wijze van meting, inbouw, kalibratie, kalibratierapport)*
- *Minimaal verschil tussen afgevoerd water en meetinrichting*
- ***Ambtelijk advies**: Heffing blijven baseren op afgevoerd water met huidige grondslag gezien minimaal verschil in m³, complexiteit voorschriften, klein aantal bedrijven met meetinrichting*

Gemeente Bergen op Zoom